

BLUFBOEK

060

PIERRE MICHON
**Roemloze
levens**

1984

Honderd hoogtepunten
uit de moderne literatuur.
Voor in uw boekenkast,
op recepties en bij vrienden.

Hoe verandert een gewoon mens in een Groot Schrijver? Zijn halve leven heeft Pierre Michon met deze vraag geworsteld. Als jongeman had hij zich heilig voorgenomen om te gaan schrijven, maar hij sleet zijn dagen in ledigheid, was vaker dronken dan nuchter en kreeg geen ordentelijke regel op papier. Tot de lectuur van Faulkner hem op het goede spoor zette. Op zijn 39ste beviel Michon van een schitterend debuut, dat meteen ook zijn magnum opus zou worden. Onder het schrijven overviel hem een onuitsprekelijk geluksgevoel. Het wonder was geschied, een schrijver was geboren. *Vies minuscules* werd een cultboek, een tijdloos meesterwerk. Paradoxaal genoeg heeft

Michon zijn literaire roem te danken aan de volstrekt roemloze levens van kleine luiden uit zijn geboortestreek. De auteur is afkomstig uit Les Cards, een onooglijk gehucht in het departement Creuse. In *Roemloze levens* schetst hij acht portretten van eenvoudige dorpingen die geen sporen hebben nagelaten in de geschiedenis. Samen vertellen hun levensverhalen de ontstaansgeschiedenis van het boek, want deze bundel is tegelijk een zelfportret van de schrijver als jongeman.

Michon beschrijft de twijfels, de onmacht en de wanhoop van een plattelandjongen die zich schaamt over zijn nederige afkomst en door literaire ambitie wordt verteerd. Zijn verlangens en frustraties projecteert hij op simpele keuterboertjes, drankzuchtige geestelijken, ongeletterde molenaarsknechten en dorpsgekken, die worden omgetoverd tot heiligen, martelaren en helden uit antieke tragedies. Alle

personages in zijn portretten-galerij zijn aan de werkelijkheid ontleend, van de weesjongen André Dufourneau, die naar Afrika trok om fortuin te maken, over de boerenzoon Antoine Peluchet, die zich ontpopte als een tweede Rimbaud, tot abbé Bandy, de knappe dorpspastoor met zijn zware motorfiets en zijn maîtresses. De auteur betreft zijn personages stevast uit het dodenrijk, wekt afgestorvenen op uit hun graf en tooit hun anonieme levens met de fraaiste adjectieven. Zo redt hij hen van de vergetelheid en biedt hij hen een kans op literaire onsterfelijkheid. Zo krijgen hun banale levens zin en, in één moeite door, het zijne ook. 'Als de taal van de engelen kan worden gebruikt om te vertellen over de verknoeiide levens van alcoholische dagloners in een afgelegen negorij, dan zijn ze gered en dan is degene die over ze spreekt meteen ook gered', zegt Michon. Verlossing is het toverwoord. Voor zijn personages voelt hij

zich verantwoordelijk 'zoals Onze-Lieve-Heer dat is voor de menselijke soort'. Vandaar dat hun nietige levens beschreven worden in een wonderlijk rijke taal. De uitwaaiende zinnen, het verrassende woordgebruik, het bezwerende ritme en de lyrische, haast euforische toon zijn zo adembenemend mooi dat de onsterfelijkheid om de hoek ligt. Een bestseller is *Roemloze levens* nooit geworden. Daarvoor is Michons proza te barok. Zijn gedrevenheid, zijn mystieke trekjes en zijn romantische kijk op het schrijverschap worden door het brede publiek gauw als pathetisch of elitair ervaren. Michon strooit kwistig met termen als God, het Absolute en de Genade, maar met godsdienst heeft dat weinig te maken. Deze geboren twijfelaar gelooft alleen in de macht van het geschreven woord. (Marijke Arijs)

ONLINE
www.standaard.be/blufboek

Watou 2007

IN DE STILTE
EUGENIO MONTALE

Algemene staking vandaag.
Geen mens te zien op straat.
Alleen een transistortje achter de muur.
Sinds kort moet daar iemand wonen.
Hoe moet het nu verder met de productie?
Zelfs de lente talmt om in productie te komen.
De verwarming is voortijdig uitgezet.
De post, beseft men, is van geen belang.
Elk raderwerk moet vroeg of laat eens stokken.
Zelfs de doden werken mee aan het protest.
Zij dragen tot de algemene stilte bij.
Jij ligt onder een zerk. Je wekken heeft geen zin
omdat je altijd wakker bent. Ook vandaag,
nu alles en iedereen slaapt.

Uit: *L'opera in versi*.
Einaudi, Turijn, 1980. Vertaling: Frans Denissen

© Eric de Mildt

In 1975 kreeg de Italiaanse dichter Eugenio Montale de Nobelprijs literatuur. Die 'modernist' interpreteert de afwezigheid superieur als paradox: je kunt pas over je geliefde schrijven na haar dood. In de stilte die de doden achterlaten, vindt de dichter een vervreemdende vorm van aanwezig-

heid. De doden slapen niet, ze zijn heel actief, ze 'werken mee aan het protest' tegen een té lawaaijige wereld. De alledaagse taal is de bedding voor de poëzie van Montale. Hij hanteert daarbij handig de opsomming en wat is opgesomd leidt vaak tot een vraag naar het absolute.

Ook de acteur Dirk Roofthoof probeert op het kerkhof van Watou met het surplus van zijn stem indirect bij te dragen tot 'de algemene stilte'.

Curator Gwy Mandelinck bespreekt elke week een gedicht en een beeldend werk van de Poëziesomer van Watou.

WATOU 2007

WATOU 2007: DRIE EURO KORTING!

Dankzij De Standaard en KBC betaalt u in ruil voor deze bon aan de kassa van De Poëziesomer 6 i.p.v. 9 euro voor uw toegang. De 27ste editie van Watou loopt van 1 juli tot en met 9 september, telkens van 14 tot 19 uur (11 tot 19 uur op zon-en feestdagen). Alle info vindt u op www.poeziezomerswatou.be.

KBC
Bank & Verzekering
De Standaard